

REPUBLIKA SLOVENIJA
FISKALNI SVET

Slovenska cesta 50, 1000 Ljubljana

T: 01 478 58 70

F: 01 478 58 80

E: gp.fs@fs-rs.si

W: www.fs-rs.si

Številka: 30-3/2019-1

Datum: 6. 3. 2019

Komisija za nadzor javnih financ
Državni zbor Republike Slovenije
Šubičeva ulica 4
1000 Ljubljana

Zadeva: Odgovor Fiskalnega sveta na zaprosilo Komisije za nadzor javnih financ

Komisija za nadzor javnih financ DZ RS je Fiskalni svet v okviru 3. sklepa 6. nujne seje 20. 2. 2019 zaprosila, »...da poda mnenje glede javnofinančne upravičenosti in tveganj, ki jih prinaša projekt izgradnje drugega tira železniške proge Divača-Koper, kot je določen v investicijskem načrtu, ki ga je sprejela Vlada na svoji 16. redni seji dne 24. 1. 2019.«

Fiskalni svet na podlagi 1. odstavka 7. člena Zakona o fiskalnem pravilu ugotavlja, da sodi med njegove pristojnosti izdelava ocen v zvezi s skladnostjo javnofinančne politike s fiskalnimi pravili na podlagi proračunskih dokumentov, ki so naštetih v 2. odstavku 7. člena Zakona o fiskalnem pravilu. V skladu z 9. točko 2. odstavka in v skladu s 6. točko 3. odstavka 7. člena Zakona o fiskalnem pravilu opravlja Fiskalni svet tudi druge naloge, potrebne za izvajanje njegovih pristojnosti, na podlagi zaprosila državnega zbora, vlade ali po lastni presoji. Ocene, ki izvirajo iz tovrstnih nalog, posreduje Fiskalni svet vladi in državnemu zboru skladno s 6. točko 9f člena Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o javnih financah (ZJF-H) v 15 dneh od prejema zaprosila.

Fiskalni svet ugotavlja, da investicijski načrt, ki ga je sprejela Vlada na 16. redni seji 24. 1. 2019, ni proračunski dokument, zadevna investicija pa bi predstavljala zgolj del celotnih izdatkov sektorja država. Fiskalni svet zato meni, da ocena javnofinančne upravičenosti zgolj tega investicijskega projekta presega njegove pristojnosti. Za takšno oceno je namreč poleg upoštevanja stroškov, povezanih z investicijo, dodatno potrebna celovita presoja dolgoročnih (več desetletnih) učinkov investicije na celoten spekter makroekonomskih agregatov, na oblikovanje dolgoročnega gospodarskega potenciala ter iz tega izhajajočih narodnogospodarskih in s temi povezanih javnofinančnih koristi.

Na možna tveganja, povezana z velikimi investicijskimi projekti sektorja država je Fiskalni svet v preteklosti že opozoril v dokumentu »Fiskalna tveganja ob odločitvi države za velike infrastrukturne projekte«, ki ga je objavil 15. 6. 2017 (<http://www.fs-rs.si/stalisca-fiskalnega-sveta-fiskalna-tveganja-ob-odlocitvi-drzave-za-velike-infrastrukturne-projekte/>). V tem dokumentu je Fiskalni svet izrazil zahtevo, da je potrebno javnofinančne izdatke in z njimi povezana tveganja pregledno predstaviti ter jih umestiti v srednjeročni okvir. Poleg tega je bilo izpostavljeno, da bi morala odločitev za tako obsežen infrastrukturni projekt predvsem preprečiti nepregledno povečevanje skupnih izdatkov širše države.

Menimo, da lahko le gospodarna izgradnja ekonomsko učinkovite infrastrukture izboljša javnofinančni položaj, saj se v nasprotnem primeru poslabša razmerje med dolgom države in BDP tudi na dolgi rok. Zato je za javnofinančno stabilnost ključno, da je projekt ustrezno zastavljen in da se izvaja pravočasen nadzor nad učinkovitostjo javnofinančnih izdatkov za ta namen. Finančni viri bi morali biti zagotovljeni tako, da bi v čim manjši meri obremenili javne finance in da se v čim večji meri izkoristijo razpoložljiva EU sredstva trenutne in bodoče finančne perspektive.

Fiskalni svet bo oceno skladnosti izgradnje drugega tira železniške proge Divača-Koper s fiskalnimi pravili v srednjeročnem obdobju pripravil implicitno v okviru ocene celovitega proračunskega dokumenta, ki bo to investicijo dejansko vključil med izdatke sektorja država. Vlada proračunskega dokumenta, ki bi eksplicitno vključeval to investicijo, doslej še ni predložila, naslednji dokument, ki ga je dolžna pripraviti, je Program stabilnosti. Tega je dolžna po 2. točki 6. člena Zakona o fiskalnem pravilu državnemu zboru in Fiskalnemu svetu predložiti najkasneje 20 dni pred rokom za posredovanje Programa stabilnosti Evropski komisiji. Po pravilih EU se ta rok izteče konec aprila. Tudi ob tovrstni oceni bo potrebno upoštevati, da (i) bo glede na trenutno znane podatke celotna investicija presegala obdobje predvidenega horizonta prihodnjega Programa stabilnosti (obdobje 2019-2022) in zato (ii) tudi v srednjeročnem okviru ne bo mogoče upoštevati vseh narodnogospodarskih in javnofinančnih koristi in tveganj, ki izvirajo iz takšnega projekta. Fiskalni svet pričakuje, da bo Program stabilnosti vseboval vse ukrepe, ki jih bo Vlada sprejela do njegove priprave, in jih predstavil na transparenten način. Hkrati pričakuje, da bo v srednjeročnem okviru, ki mora po Zakonu o fiskalnem pravilu spremljati Program stabilnosti, z ustreznimi ukrepi zagotovljeno spoštovanje z ustavo in zakonom predpisanih fiskalnih pravil, s čemer bo omogočena srednjeročna vzdržnost sektorja država.

S spoštovanjem,

dr. Davorin Kračun
predsednik

REPUBLICA SLOVENIA
FISKALNI SVET
Ljubljana